

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ»

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	07 «Управління та адміністрування» (D «Бізнес, адміністрування та право»)
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	076 «Підприємництво та торгівля» (D 7 «Торгівля»)
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший (бакалаврський)
ФАКУЛЬТЕТ	Економічний

Робоча програма навчальної дисципліни «Облік і оподаткування» для здобувачів вищої освіти економічного факультету за спеціальністю 076 «Підприємництво та торгівля» (D7 Торгівля), перший (бакалаврський) рівень вищої освіти / Розробник Хомовий С.М. Біла Церква: БНАУ, 2025. 27 с.

Розробник: Хомовий С.М., канд. екон. наук, доцент

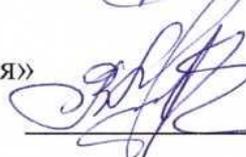
Робочу програму затверджено на засіданні кафедри обліку і оподаткування
(Протокол № 11 від 26.06 2025 р.)

Завідувач кафедри обліку і оподаткування,
канд. екон. наук, доцент

Сергій ХОМОВИЙ

Гарант ОП «Підприємництво та торгівля»
канд. екон. наук, доцент

Валентина КЕПКО

Схвалено групою зі змісту та якості освіти економічного факультету
(Протокол № 6 від 26.06.25 р.)

Голова групи зі змісту та якості освіти
економічного факультету,
доктор екон. наук, професор

Ігор ПАСКА

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	5
3. КОМПЕТЕНТНОСТІ ВІДПОВІДНО ДО СТАНДАРТУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 076 «ПІДПРИЄМНИЦТВО ТА ТОРГІВЛЯ» (D 7 «ТОРГІВЛЯ»)	5
4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	5
5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ»	6
6. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ	7
7. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	8
7.1. Лекції	8
7.2. Практичні заняття	10
7.3. Самостійна робота	13
7.4. Орієнтовна тематика індивідуальних завдань	14
8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ	18
9. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	19
10. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	19
11. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	19
12. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ ...	22
13. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	22

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Згідно з навчальним планом на 2025–2026 навчальний рік, на вивчення дисципліни «Облік і оподаткування» для денної форми навчання виділено всього 150 академічних годин (5 кредити ECTS), у т.ч. аудиторних – 56 годин (лекції – 28, практичні заняття – 28), самостійна робота студентів – 94 годин.

Опис навчальної дисципліни за показниками та формами навчання наведено в таблиці:

Найменування показників	Шифр та найменування галузі знань, спеціальності, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 5	Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування» (D «Бізнес, адміністрування та право»)	Обов'язкова	
		<i>Рік підготовки:</i>	
Змістових модулів – 3	Спеціальність: 076 «Підприємництво та торгівля» (D7 «Торгівля»)	3-й	4-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – розрахункове		<i>Семестр</i>	
Загальна кількість академічних годин – 150		5-й	7-й
		<i>Лекції</i>	
		28 год.	6 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 6	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	<i>Практичні</i>	
		28 год.	6 год.
		<i>Самостійна робота</i>	
		94 год.	138 год.
		Підсумковий контроль: іспит	

Метою вивчення дисципліни «Облік і оподаткування» є оволодіння методичними та організаційними основами облікової діяльності та податків, що включають процес виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання та передачі інформації про діяльність підприємств, розрахунки та процес подання податкових звітів організацій і установ зовнішнім і внутрішнім користувачам для прийняття управлінських рішень, оволодіння базовими теоретичними знаннями та набуття практичних навичок з організації та методики проведення фінансової перевірки.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Облік і оподаткування» базується на знаннях таких дисциплін, як «Економічна теорія», «Вища математика», «Методи обробки інформації та прогнозування», що вивчалася на 1-2-му курсах.

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ ВІДПОВІДНО ДО СТАНДАРТУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

ЗК 2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.

ЗК 10. Здатність діяти відповідально та свідомо.

СК 2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних та біржових структур.

СК 3. Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин.

СК 6. Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності

СК 8. Здатність застосовувати основи обліку та оподаткування в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПР 5. Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржовій діяльності.

ПР 12. Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних та біржових структур.

ПР 16. Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких та торговельних структур і застосовувати його на практиці.

ПР 18. Знати основи обліку та оподаткування в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Облік і оподаткування»

Змістовий модуль 1

Основи бухгалтерського обліку

- Тема 1. Основні положення бухгалтерського обліку.
- Тема 2. Види та особливості бухгалтерського обліку.
- Тема 3. Організація бухгалтерського обліку на підприємстві.
- Тема 4. План рахунків бухгалтерського обліку.

Змістовий модуль 2

Основи оподаткування

- Тема 5. Економічна суть податків.
- Тема 6. Непрямі податки.
- Тема 7. Прямі податки.
- Тема 8. Інші податки та збори.

Змістовий модуль 3

Бухгалтерський облік як система для прийняття управлінських рішень

- Тема 9. Контроль управлінських рішень у бухгалтерському середовищі.
- Тема 10. Бухгалтерські методи фінансового управління.
- Тема 11. Управління запасами підприємства.
- Тема 12. Бухгалтерські методи інвестицій в основні фонди.

6. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	всього	у тому числі			всього	у тому числі		
		л	п	СРС		л	п	СРС
<i>Змістовий модуль 1</i>								
Основи бухгалтерського обліку								
Тема 1	12	2	2	8	12			12
Тема 2	12	2	2	8	12	1	1	10
Тема 3	13	4	4	5	13	1	1	11
Тема 4	13	2	2	9	13			13
Разом за модуль 1	50	10	10	30	50	2	2	46
<i>Змістовий модуль 2</i>								
Основи оподаткування								
Тема 5	12	2	2	8	12			12
Тема 6	13	2	2	9	13	1	1	11
Тема 7	13	2	2	9	13	1	1	11
Тема 8	12	4	4	4	12			12
Разом за модуль 2	50	10	10	30	50	2	2	46
<i>Змістовий модуль 3</i>								
Бухгалтерський облік як система для прийняття управлінських рішень								
Тема 9	12	2	2	8	12	1		11
Тема 10	13	2	2	9	13			13
Тема 11	13	2	2	9	13		1	12
Тема 12	12	2	2	8	12			12
Разом за модуль 3	50	8	8	34	50	1	1	48
Всього годин	150	28	28	94	150	6	6	138

Примітка: л – лекції, п – практичні заняття; СРС – самостійна робота студентів.

7. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

7.1. Лекції

Тема і зміст лекції	К-ть годин
<i>Змістовий модуль 1</i> Основи бухгалтерського обліку	
Тема 1. Основні положення бухгалтерського обліку. Історія розвитку бухгалтерського обліку. Трактат про рахунки і записи. Комітет з міжнародних стандартів обліку. Міжнародна федерація бухгалтерів. Система бухгалтерського обліку. Мета ведення бухгалтерського обліку. Основними завданнями бухгалтерського обліку. Принципи ведення бухгалтерського обліку. Закону про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні. Облікові вимірники.	2
Тема 2. Види та особливості бухгалтерського обліку. Господарський облік. Оперативний облік. Статистичний облік. Бухгалтерський облік. Фінансовий облік. Податковий облік. Управлінський облік. Правове регулювання бухгалтерського обліку. Метод бухгалтерського обліку.	2
Тема 3. Організація бухгалтерського обліку на підприємстві. Формування облікової інформації у системі бухгалтерського обліку. Організація обліку. Облікова політика. організація роботи облікового персоналу. Форми бухгалтерського обліку. Структура технології облікового процесу. Первинні документи. Оборотно-сальдова відомість. Оборотна відомість за аналітичними рахунками. Шахова відомість.	4
Тема 4. План рахунків бухгалтерського обліку. Поняття бухгалтерського рахунку. Дебет рахунку. Кредит рахунку. Сальдо рахунку. Активні, пасивні та активно-пасивні рахунки. Шаблони можливих змін по різних видах рахунків. Синтетичні рахунки. Аналітичні рахунки. Субрахунки. План рахунків бухгалтерського обліку. Узгодженість плану рахунків із фінансовими звітами. Робочий план рахунків. Загальна схема господарської діяльності підприємства на рахунках бухгалтерського обліку.	2
Разом за змістовий модуль 1	10
<i>Змістовий модуль 2</i> Основи оподаткування	
Тема 5. Економічна сутність податків. Передумови виникнення та розвитку податків. Поняття податку та його головні	2

ознаки. Соціально-економічний зміст та призначення податків. Функції податків. Роль податків у суспільстві. Характерні особливості становлення і розвитку податкової системи у країнах світу.	
Тема 6. Непрямі податки. Характеристика непрямих податків, їх призначення. Платники, об'єкти та ставка оподаткування ПДВ. Податкове зобов'язання та податковий кредит.	2
Тема 7. Прямі податки. Податок на прибуток підприємств. Платники податку на прибуток, ставка податку. Об'єкти оподаткування.	2
Тема 8. Інші податки та збори. Податок на майно (нерухоме майно, транспортного податку, плати за землю). Екологічний податок. Спрощена система оподаткування, обліку і звітності. Збір за місця для паркування транспортних засобів. Туристичний збір.	4
Разом за змістовий модуль 2	10
<i>Змістовий модуль 3</i>	
Бухгалтерський облік як система для прийняття управлінських рішень	
Тема 9. Контроль управлінських рішень у бухгалтерському середовищі. Ефективність системи управлінських рішень. Типи поведінки керівників. показників ефективності прийнятих рішень. Коефіцієнт ефективності рішення. Коефіцієнт реалізації рішення. Коефіцієнт своєчасності рішення. Коефіцієнт якості рішення. Основне призначення контролю. Основні функції контролю. Різновиди контролю. Етичний кодекс. Етичний бік прийняття управлінських рішень.	2
Тема 10. Бухгалтерські методи фінансового управління. Напрямки управління фінансами. Інвестиційні рішення. Фінансові рішення. Мета фінансового управління. Суб'єкт фінансового управління. Об'єкт фінансового управління. Завдання фінансового управління. Модель основного балансового рівняння. Модель ВОК. Організаційно-інформаційну модель. Модель управління прибутком. Модель фінансової стійкості. Основні показники фінансової стійкості підприємства. Характеристика тактичних цілей підприємства.	2
Тема 11. Управління запасами підприємства. Поняття товарно-виробничих запасів. Основні завдання управління	2

матеріальними запасами. Мета управління матеріальними ресурсами. Ефективність управління запасами. Моделі витрат по зберіганню запасів. Основним завданням нормування. Складові елементи процесу нормування. Розрахунок нормативу оборотних активів на незавершене виробництво. Методи контролю запасів.	
Тема 12. Бухгалтерські методи інвестицій в основні фонди. Ефективність використання основних засобів. Метою проведення аналізу інвестицій в основні засоби. Основні завданнями аналізу інвестицій в основні засоби. Об'єкти аналізу інвестицій. Інформаційна база інвестиційної діяльності підприємства. Особливості рішень, що приймаються у сфері інвестування. Методи оцінки ефективності інвестицій в основні засоби. Базові принципи інвестицій в основні фонди.	2
Разом за змістовий модуль 3	8
Всього	28

7.2. Практичні заняття

Тема	К-ть годин
<i>Змістовий модуль 1</i> Основи бухгалтерського обліку	
1. Висвітлити основну мету, принципи та завдання ведення бухгалтерського обліку на підприємстві. Розгляд Закону України «Про внесення змін до Закону про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні». Доповнити та описати принципи ведення бухгалтерського обліку.	2
2. Усвідомити місце розташування бухгалтерського обліку в загальній системі обліку та розуміння його особливостей для користувачів бухгалтерської інформації. Сформулювати місце різновидів обліку в загальній системі. Заповнити таблицю характеристик поділу господарського обліку на бухгалтерський, управлінський та фінансовий.	2
3. Засвоїти процедуру організація бухгалтерського обліку на підприємстві. Формування системи облікової інформації у бухгалтерському обліку. Встановити, заповнити та описати структуру технології облікового процесу.	4
4. Засвоїти правила формування і використання плану	2

рахунку бухгалтерського обліку. Навчитися відображати сукупність господарських операцій на рахунках бухгалтерського обліку та здійснювати кореспонденцію рахунків у відповідності до зазначених господарських операцій.	
Разом за змістовий модуль 1	10
<i>Змістовий модуль 2</i>	
Основи оподаткування	
5. Економічна сутність податку, його поняття та еволюція. Аналіз передумов виникнення податків. Дослідження особливостей оподаткування, як основного джерела доходів держави в сучасних умовах. Аналіз процесу виявлення і розвитку податкової системи.	2
6. Визначення сум податкового зобов'язання та податкового кредиту. Розрахунок митної вартості товарів, ПДВ. Дослідити особливості кваліфікації податків за різними кваліфікаційними ознаками.	2
7. Визначення об'єктів оподаткування податку на прибуток підприємств. Визначення фінансових результатів. Податкові різниці з податків.	2
8. Визначення об'єктів та баз оподаткування на нерухоме майно та транспортного податку. Розрахунок та сплати сум екологічного податку. Формування звітності з спрощеної системи оподаткування.	4
Разом за змістовий модуль 2	10
<i>Змістовий модуль 3</i>	
Бухгалтерський облік як система для прийняття управлінських рішень	
9. Засвоїти суть контролю управлінських рішень у загальній системі управління підприємством. Розрахунок коефіцієнту ефективності рішення, економічності реалізації і своєчасності розробки управлінського рішення на підприємстві та обґрунтувати їх значення. Аналіз конкретної ситуації виходячи з правильності/неправильності рішення керівників. Визначення основних тенденцій в показниках фінансових результатів на основі методу плинної середньої. Обчислення прогнозу значення доходів.	2
10. Засвоїти використання методів інвестування у фінансові діяльності для зростання вартості капіталу суб'єкта господарювання. Визначення поточної ціни акцій. Розрахунок проміжного складного відсотка.	2

11. Закріплення аналітичних вміння щодо оптимізації та раціонального використання запасів на підприємстві. Розрахунок оптимального розміру замовлення та загальної економії коштів.	2
12. Визначення особливостей здійснення інвестицій в основні фонди. Визначення додаткового грошового потоку від впровадження нового проекту. Розгляд рішень щодо вкладання коштів у проекти з різними показниками діяльності підприємства.	2
Разом за змістовий модуль 3	8
Всього	28

7.3. Самостійна робота

Тема	К-ть годин
<i>Змістовий модуль 1</i> Основи бухгалтерського обліку	
1. Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Бенедетто Котрулі та Лука Пачоллі як основоположники бухгалтерського обліку. Особливості грошових і натуральних вимірників.	8
2. Завдання бухгалтерського обліку. Конституція України як основа облікових законів. Міжнародні стандарти фінансової звітності.	8
3. Облікова політика підприємства. Форми бухгалтерського обліку. Основні реквізити первинних документів.	5
4. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку. Позабалансові та аналітичні рахунки. Витрати підприємства.	9
Разом за змістовий модуль 1	30
<i>Змістовий модуль 2</i> Основи оподаткування	
5. Основні принципи оподаткування. Класифікація податків у розвинених країнах. Становлення податкової системи України в умовах ринку.	8
6. Сучасні податкові теорії: класична школа; кейнсіанська теорія; монетаризм. Класична, неокласична та кейнсіанська	9

економічні теорії. Класифікація податків за рівнем державних структур, які їх встановлюють.	
7. Ознаки податку і податкових платежів (мити, збір), їх схожість та відмінності.	9
8. Методи оподаткування: рівне оподаткування, пропорційне оподаткування, прогресивне, регресивне та змішане оподаткування.	4
Разом за змістовий модуль 2	30
<i>Змістовий модуль 3</i>	
Бухгалтерський облік як система для прийняття управлінських рішень	
9. Типи стилів поведінки керівників. Показниками визначення ефективності системи управлінських рішень. Види контролю.	8
10. Об'єкти інвестиційної діяльності. Особливості акцій та облігацій. Джерела аналізу інвестиційної діяльності.	9
11. Особливості товарно-виробничих запасів. Метод Уілсона. Переваги і недоліки комп'ютерної системи контролю запасів.	9
12. Базові принципи в оцінці ефективності інвестицій. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 7 «Основні засоби». Різновиди дисконтованих методів інвестування.	8
Разом за змістовий модуль 3	34
Всього	94

Примітка: У розрахунку годин на виконання самостійної роботи передбачено час на виконання індивідуальних завдань.

7.4. Орієнтовна тематика індивідуальних завдань

Особливим видом позааудиторної самостійної роботи здобувачів вищої освіти є індивідуальні навчально-дослідні завдання (ІНДЗ) - завершена теоретична або практична робота в межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь і навичок, отриманих у процесі лекційних та практичних занять, охоплює кілька тем або зміст навчального курсу в цілому.

Приватне підприємство «Вімар» займається виробництвом меблів для дому та офісу. Воно є платником податку на прибуток і ПДВ на загальних підставах.

Залишки активів, капіталу й зобов'язань на 1 жовтня 20__ року:

1) основні засоби:

Назва об'єкта основних засобів	Первісна вартість, грн	Знос, грн
Адміністративна будівля	23040,00	7872,00
Будівля магазину	75000,00	12812,50
Будівля цеху № 1	90000,00	37125,00
Будівля цеху № 2	69000,00	9890,00
Верстат для виготовлення продукції № 2	1332,00	244,20
Комп'ютер (відділ збуту)	2700,00	1800,00
Комплект монтажних інструментів	500,00	141,67
Легковий автомобіль	36000,00	12600,00
Машина для обробки деталей продукції № 3	1988,28	1017,81
Верстак для обробки деталей продукції № 4	1152,00	608,00
Орендований фрезерувальний станок	25000,00	—
Станок для виробництва продукції № 1	852,00	227,20

- 2) залишок коштів на поточному рахунку — 35000,00 грн;
- 3) залишок валюти на рахунку 2000,00 євро (курс 1 євро на 01.10.20__
27,160395);
- 4) статутний капітал — 202000,00 грн;
- 5) неоплачений капітал — 3000,00 грн;
- 6) нерозподілений прибуток — 63680,79 грн;
- 7) залишки по рахунках зобов'язань:

Назва рахунка	Сума, грн
Розрахунки за податками / податок з доходів фізичних осіб	387,34
Розрахунки за заробітною платою	4050,62
Розрахунки за пенсійним забезпеченням	1425,96
Розрахунки за соціальним страхуванням	171,95
Розрахунки за страхуванням на випадок безробіття	108,02
Розрахунки за страхуванням від нещасних випадків	99,01

8) готова продукція:

Назва продукції	Кількість	Виробнича собівартість одиниці продукції, грн	Ціна продажу, грн
Продукція № 1	5	135,00	300,00
Продукція № 2	1	330,00	792,00
Продукція № 3	8	73,00	186,00
Продукція № 4	4	197,00	450,00

Додаткові умови:

- підприємство обліковує витрати на рахунках 9-го класу;
- при амортизації основних засобів застосовують прямолінійний метод;
- вартісна межа малоцінних необоротних матеріальних активів — 500 грн, їх амортизацію нараховують у першому місяці використання об'єктів у розмірі 100% вартості;
- вартість запасів при вибутті оцінюють методом середньозваженої собівартості;
- усі вітчизняні контрагенти підприємства (крім операції № 19) — платники ПДВ.

Усі операції за жовтень 20__ року підприємство відобразило в журналі господарських операцій.

Завдання:

- 1) складіть баланс підприємства станом на 1 жовтня 20__ року;
- 2) проставте кореспонденцію рахунків та зробіть необхідні записи в журналі господарських операцій (курсивом ми виділили кореспонденцію рахунків, а також ті суми, які вам потрібно розрахувати самостійно);
- 3) на підставі операцій, проведених у жовтні, заповніть оборотну відомість, журнали та фінансову звітність (баланс та звіт про фінансові результати, рух грошових коштів, власний капітал).

Журнал господарських операцій

№	Зміст операції (документ, що засвідчує її проведення)	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
		Дт	Кт	
1	2	3	4	5
	Придбання матеріалів за попередньою оплатою			

1	Перераховано аванс постачальнику за матеріали (платіжне доручення, банківська виписка)			30000,00
	Нараховано податковий кредит з ПДВ (податкова накладна)			5000,00
	Отримано матеріали від постачальника (накладна, товарно-транспортна накладна)			25000,00
	Відображено податковий кредит (податкова накладна)			5000,00
	Проведено залік заборгованостей (бухгалтерська довідка)			30000,00
Придбання запасів з наступною оплатою у нерезидента за іноземну валюту				
2	Нараховано митні платежі (вантажна митна декларація)			450,00
	Нараховано ввізне мито (вантажна митна декларація)			1430,67
	Сплачено митні платежі та ввізне мито (платіжне доручення, банківська виписка)			1880,67
	Сплачено ПДВ на імпорт та нараховано податковий кредит (платіжне доручення, банківська виписка, вантажна митна декларація)			3147,46
				3147,46
	Отримано матеріали від іноземного постачальника, курс євро — 7,153325 грн (вантажна митна декларація)			14306.65 грн 2000 євро
	Перераховано іноземну валюту постачальнику, курс євро — 7,125045 грн (платіжне доручення, банківська виписка)			14250.09 грн 2000 євро
Нараховано курсову різницю за залишком коштів на валютному рахунку (бухгалтерська довідка) ² :			70,70	
Відображено доход від курсової різниці за заборгованістю перед іноземним постачальником (бухгалтерська довідка) ² :			56,56	
3	Безоплатно отримано матеріали від постачальника (накладна, товарно-транспортна накладна)			5000,00
Придбання матеріалів підзвітною особою •				
4	Отримано готівку в касу підприємства для видачі и підзвітній особі (банківська виписка, прибутковий касовий ордер)			2400,00
	Видано кошти під звіт на придбання матеріалів (видатковий касовий ордер)			2400,00
	Оприбутковано матеріали, придбані підзвітною особою (авансовий звіт)			2000,00
	Відображено податковий кредит за придбаними матеріалами (податкова накладна)			400,00
5	Нараховано зарплату і премію (розрахункова або розрахунково-платіжна відомість) ³ :			
	— працівникам виробництва			1100,00
	— загальновиробничому персоналу			1400,00
	— адміністративному персоналу			3500,00
	— працівнику відділу збуту			640,00

6	Нараховано лікарняні за три дні непрацездатності Діденко І. Я. (листок непрацездатності)			80,00
7	Утримано із заробітної плати (розрахункова або розрахунково-платіжна відомість):			
	— єдиний соціальний внесок			75,30
	— податок з доходів фізичних осіб			656,55
8	Нараховано на зарплату ⁴ :			
	— єдиний соціальний внесок			24,20
				30,80
9	Відпущено сировину та матеріали (накладна на внутрішнє переміщення матеріалів):			
	— у цех 1			1455,60
	— у цех 2			2070,00
10	Нараховано амортизацію необоротних активів (відомість нарахування амортизації) ⁵ :			
	— станка для виробництва продукції № 1			14,20
	— верстата для виробництва продукції № 2			22,20
	— машини для виробництва продукції № 3			23,67
	— верстата для виробництва продукції № 4			16,00
	— комплекту монтажних інструментів			8,33

Завдання:

Скласти порівняльну таблицю України та інших країн за місцем в рейтингу Doing Business опублікованому Світовим Банком за податковою складовою (для порівняння взяти 10 країн). На основі даного порівняння зробити короткі висновки про рівень розвитку вітчизняної податкової системи.

Рік	Час для сплати податкових платежів	Кількість платежів на рік	Сукупна податкова ставка (у відсотках до комерційного прибутку)	Місце України серед інших країн світу за рівнем розвитку податкової системи
1. Назва країни				
2. Назва країни				
3. Назва країни				
4. Назва країни				
5. Назва країни				
6. Назва країни				
7. Назва країни				
8. Назва країни				
9. Назва країни				

10. Назва країни				

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

На лекційних заняттях застосовуються слайдові презентації у програмі PowerPoint.

На практичних заняттях часто застосовується метод «робота в малих групах», що дає змогу структурувати заняття за формою і змістом, створює можливості для участі кожного студента в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду спілкування; та метод «презентацій» – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення власних досягнень або результатів роботи групи, дискусійних положень.

Під час самостійної роботи – опрацювання навчальної та наукової літератури, виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань, робота в системі Інтернет.

9. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль з предмету «Облік і оподаткування» включає тематичне оцінювання та модульний контроль.

Тематичне оцінювання аудиторної та самостійної роботи студентів здійснюється на основі отриманих ними поточних оцінок за усні та письмові відповіді з предмету, самостійні та практичні роботи.

Поточний контроль за виконанням ІНДЗ здійснюється відповідно до графіку виконання завдання.

Модульний контроль проводиться у формі тестування.

Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється студентам у електронний журнал після кожного контрольного заходу.

Підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі іспиту. Результати іспиту оприлюднюються в електронному журналі групи.

10. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

На лекційних заняттях ведеться облік присутності здобувачів для контролю відвідуваності занять.

Оцінку на практичному занятті студент отримує за виконані розрахункові, практичні роботи, командні проекти, зроблені доповіді, презентації, есе, активність під час дискусій.

Під час модульного та підсумкового контролю засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є стандартизовані комп'ютерні тести.

11. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання здобувачів освіти здійснюється за результатами поточного (практичні заняття, самостійна робота) та рубіжного (модульного) контролів за десятибальною шкалою – «1», «2», «3» ... «10».

1 бал оцінювання (з заокругленням до цілого числа) відповідає 10 % правильних тверджень у разі усної відповіді, відповідей у тесті, виконаних завдань тощо.

Бали з модульного контролю нараховуються за виконання модульної контрольної роботи.

Відсутність студента на занятті («нб») у розрахунку середнього арифметичного значення (САЗ) приймається як «0».

У кінці семестру обчислюється САЗ всіх отриманих здобувачем вищої освіти оцінок з наступним переведенням його у бали за формулою:

$$\text{БПК} = \text{САЗ} \times k,$$

де БПК – бали з поточного контролю;

САЗ – середнє арифметичне значення усіх отриманих студентом оцінок;

k – коефіцієнт для певного виду контролю (практичні заняття, самостійна робота – «3», модульний контроль – «1» для форми підсумкового контролю «екзамен» та «4» для форми підсумкового контролю «залік»).

Результати поточного оцінювання здобувача (за 10-бальною шкалою) виставляються в електронний журнал АСУ БНАУ і автоматично переводяться у 100-бальну шкалу відповідно до розподілу балів за окремі види робіт.

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		іспит	залік
90–100	A	Відмінно	Зараховано
82–89	B	Добре	
75–81	C		
64–74	D	Задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання	
1–34	F	Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням	

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти за підсумкового контролю «іспит»

Види робіт	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	Підсумковий контроль	Загальний бал
Максимально можлива кількість балів	30	30	10	30	100

12. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

Наочні засоби:

1. Слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint;
2. Нормативно-правова документація;
3. Опорні конспекти занять.

Технічні засоби:

1. Проектор;
2. Мікрокалькулятори;
3. Стаціонарний комп'ютер чи ноутбук.

Програмні продукти:

1. BAF;
2. MASTER:Бухгалтерія.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Нормативно-правові акти

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. №996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
2. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
3. Інструкція по застосуванню Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобовязань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджена наказом МФУ від 30.11.99 р. № 291.
4. Кодекс законів про працю України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>
5. Про колективні договори і угоди : Закон України від 01.07.1993 р. №3356-XII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3356-12>
6. Про оплату праці : Закон України від 24.03.1995 р. № 108/95-ВР. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/card/108/95-%D0%B2%D1%80>
7. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку [Електронний ресурс] Режим доступу: http://vobu.ua/ukr/documents/accounting/item/natsionalni-polozhennyastandarti-b-ukhgalterskogo-obliku?app_id=24
8. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність. Закон України N 2258-VIII від 21.12.2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text>

Базові

9. Теловата М.Т., Пантелеєв В.П., Безверхий К.В. Облік і звітність в оподаткуванні: навчальний посібник., О.О. Григоревська, С.І. Ковач, О.А. Юрченко. К.: НАСООА. 2019. 506 с.
10. Лень В., Гливенко В. Бухгалтерський облік в Україні. Основи та практика. Навчальний посібник. Центр навчальної літератури, 2018. 608 с.
11. Верига Ю., Плаксієнко В., Кулик В., Карпенко Є. Облік, оподаткування та аудит. Навчальний посібник. Центр навчальної літератури, 2019, 509 с.
12. Податкова система: навч. посібник / [Волохова І. С., Дубовик О. Ю., Слатвінська М. О. та ін.]; за заг. ред. І. С. Волохової, О. Ю. Дубовик. Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. 402 с.
13. Слюсаренко В. Практикум з бухгалтерського обліку. Центр навчальної літератури, 2017. 388 с.
14. Огійчук М., Рагуліна І. Аудит. Навчальний посібник. Алерта. 2016. 752с.
15. Чабанюк О. М., Лобода Н. О. Бухгалтерський облік: у схемах і таблицях : навч. посіб. Київ : Алерта, 2023. 212 с.

Допоміжні

16. Мельник Т., Гура Н. Облік на підприємствах малого бізнесу. Центр навчальної літератури. 2019. 288 с.

17. Букало Н. Управлінський облік як складова частина обліку підприємства / Н.Букало // Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. № 1. 2017. С. 159–165.

18. Bonham M. Применение МСФО. International GAAP 2007. Generally accepted accounting practice under International Financial Reporting Standards / M. Bonham, M. Curtis, M. Davies, P. Dekker. М. : Алпина, 2009 2787 с.

19. Сльозко Т.М. Бухгалтерський облік в умовах інституційних перетворень: теорія і практика. Издательство ЦУЛ. 2019, 304 с.

20. Рядська В., Петраков Я. Аудит. Навчальний посібник Издательство ЦУЛ. 2018, 416 с.

21. Подольчак Н., Карковська В. Аудит і оцінювання управлінської діяльності. Львівська політехніка, 2016. 128 с.

22. Немченко В., Редько О., Кононенко В. Аудит. Основи державного, незалежного, професійного та внутрішнього аудиту. Центр навчальної літератури. 2019. 540 с.

23. Khomoviy S.M., Tomilova-Yaremchuk N.O., Khomoviy M.M., Makarchuk O.G. The formation of effective accounting information for managerial decision-making in agricultural enterprises (Формування ефективного обліково-інформаційного забезпечення для ухвалення управлінських рішень у сільськогосподарських підприємствах). Financial and credit activity: problems of theory and practice. 2019. no. 31. P. 230-238 (**Web of Science**).

24. Khomoviy S.M., Tomilova N.O., Lytvynenko V.S. Institutional and management arrangements of tax burden optimization on the agricultural enterprises (Організаційно-управлінський механізм оптимізації податкового навантаження сільськогосподарських підприємств) / Financial and credit activity: problems of theory and practice. no. 1 (24), 2018. P. 213-221. (**Web of Science**).

26. Олена Колеснікова, Любов Гуцаленко, Ульяна Марчук. Управлінський облік. Навчальний посібник. К. : Центр навчальної літератури. 2020, 370 с.

Періодичні видання

27. **«Все про бухгалтерський облік»** – всеукраїнський професійний бухгалтерський журнал. Видається щомісяця. На сторінках журналу викладено достовірні матеріали та професійна інформація для бухгалтерів із нормативно-правовою базою та безліччю практичних порад.

28. **«Податки & бухоблік»** – Даний журнал є флагманським виданням і відповідає найвищим вимогам професійного бухгалтера. На сторінках журналу максимально докладно розглядається на прикладах практичні ситуації, з якими стикається бухгалтер, і даються зрозумілі рекомендації щодо вирішення непростих ситуацій.

Інтернет-ресурси

29. Сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://www.mof.gov.ua/uk>

30. Сайт Державної фіскальної служби України. URL: <http://sfs.gov.ua/>

Зміни в робочій програмі з дисципліни «Облік і оподаткування»

2023-24 н.р.

1. У відповідності з навчальним планом здійснено оптимізацію матеріалів курсу з 6 до 5 кредитів.
2. Додав тему «Управління запасами підприємства» (*протокол кафедри обліку і оподаткування № 5 від 20.12.2023*).

2024-25 н.р.

1. В модулі 2 (самостійна робота) додано розгляд неокласичної теорії оподаткування.
2. До базової літератури додано підручник: Чабанюк О.М., Лобода Н.О. Бухгалтерський облік: у схемах і таблицях : навч. посіб. Київ : Алерта, 2023. 212 с.
(*протокол кафедри обліку і оподаткування № 5 від 20.12.2024*).

2025-26 н.р.

1. У темі 11 «Управління запасами підприємства» додана інформація про методи контролю запасів.
2. Змінено критерії оцінювання результатів навчання.
3. У робочу програму додано ЗК і СК відповідно до освітньої програми.
(*протокол кафедри обліку і оподаткування № 11 від 26.07.2025*)